

Checklista för en hälsolitterat hälso- och sjukvårdsorganisation

En hälsolitterat organisation gör det enklare för människor att navigera, förstå och använda information och tjänster för att ta hand om sin hälsa. Genom att utveckla hälso- och sjukvården att bli mer hälsolitterat kan negativa konsekvenser till följd av de enskilda patienternas skiftande hälsolitteracitet minska. Det leder också mot en mer personcentrerad och jämlik hälso- och sjukvård och bättre hälsa i befolkningen.

Nedan följer ett antal frågor som kan hjälpa din verksamhet att identifiera områden som behöver förbättras och/eller prioriteras för att bli bättre på att bemöta personer med begränsad hälsolitteracitet. Inga speciella gränsvärden finns framtagna om vad som är "bra" eller "dåligt" värde på de olika frågorna. Jämför svaren på de olika frågorna och för sedan en dialog om vilka punkter som är viktigast att arbeta vidare med inom just er verksamhet. Att arbeta med allt är svårt, men att förbättra något är bättre än inget.

I vilken omfattning...

		Inte alls		delvis			mycket hög omfattning	
1	...arbetar ledningen för din verksamhet med hälsolitteracitet? (t.ex. i samband med målformulering och verksamhetsplanering)	1	2	3	4	5	6	7
2	...tar din verksamhet hänsyn till hälsolitteracitet när det gäller kvalitetsarbete?	1	2	3	4	5	6	7
3	...finns patienter med vid utvecklandet av hälsoinformation inom din verksamhet? (t.ex. vid utveckling av informationsmaterial och kallelser)	1	2	3	4	5	6	7
4	...använder din verksamhet målgruppsanpassat informationsmaterial? (t.ex. används olika språk, fontstorlekar, bildstöd, blindskrift)	1	2	3	4	5	6	7
5	...har din verksamhet riktlinjer för kommunikation som syftar till att säkerställa att patienter förstår nödvändig information? (t.ex. användning av olika kommunikationsverktyg*, tolk och tid för reflektion)	1	2	3	4	5	6	7
6	...är din verksamhet utformad så att patienter kan orientera sig utan problem? (t.ex. har tydliga informationsskyltar, sjukhusvärdar)	1	2	3	4	5	6	7
7	...använder din verksamhet olika kanaler för kommunikation med patienter? (t.ex. sociala media, bildstöd, 3-D modeller, film, videomöten)	1	2	3	4	5	6	7
8	...säkerställer din verksamhet att patienterna verkligen har förstått all information i kritiska situationer? (t.ex. i samband med medicinering, operation och utskrivning från sjukhus)	1	2	3	4	5	6	7
9	...informerar din verksamhet om vilka kostnader patienten själv får betala och hur mycket? (t.ex. om patientavgifter, medicin, transporter, inläggning vid sjukhus och högkostnadsskydd)	1	2	3	4	5	6	7
10	...har medarbetare inom din verksamhet kunskap om hälsolitteracitet?	1	2	3	4	5	6	7

Ordningen på frågorna följer inte helt de 10 kännetecknen för en hälsolitterat hälso- och sjukvårdsorganisation. Anpassningen till en svensk kontext har gjorts inom HFS nätverkets projekt "En svensk verktygslåda för hälsolitterata hälso- och sjukvårdsorganisationer."

*T.ex. Förstå mig rätt/Teach-back och bildstöd.

Källa: Svensk version av en checklista för en hälsolitterat hälso- sjukvårdsorganisation baseras på Kowalski C, Lee SY, Schmidt A, Wesselmann S, Wirtz MA, Pfaff H, Ernstmann N: The health literate health care organization 10 item questionnaire (HLHO-10): development and validation. BMC Health Serv Res 2015, 15:47.